

Br: 09-12-430/22-14361/2

Podgorica, 05.07.2022. godine

MINISTARSTVO LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA
-n/r ministra, g-dina Fatmira Gjeke-

Poštovani gospodine Gjeke,

Povodom *Predloga strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027. godine, sa Akcionim planom za period 2022-2023. godine*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Strategija za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027. godine, sa Akcionim planom za period 2022-2023. godinu, ima za cilj da smanji stepen diskriminacije lica sa invaliditetom u različitim oblastima života, da sprovede veliki broj edukacija za različite ciljne grupe o poštovanju ljudskih prava lica sa invaliditetom i zabrani diskriminacije, da podigne nivo svijesti o poštovanju ljudskih prava i mehanizma zaštite lica sa invaliditetom, uvažavajući principe jednakosti i nediskriminacije.

Na tekst Predloga strategije i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u tekst Predloga strategije i Izvještaj o analizi uticaja propisa navedeno je da će Vlada Crne Gore obezbijediti budžet za svaku godinu primjene Strategije iz sopstvenih izvora i iz odgovarajućih međunarodnih fondova/donatorska sredstva. Ukupan iznos sredstava, koji će iz Budžeta Crne Gore biti izdvajan u narednim godinama za finansiranje Strategije, zavisiće od sredstava planiranih za ove namjene godišnjim zakonima o budžetu nosioca aktivnosti predviđenih Strategijom.

Za implementaciju Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027. godine, sa Akcionim planom za 2022-2023. godine je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava gdje se kao glavni izvori finansiranja javljaju: Budžet Crne Gore, Donatorska podrška i Sredstva dobijena iz IPA fondova.

Nadalje, za aktivnosti koje proizilaze iz Predloga akcionog plana za 2022-2023. godinu, potrebna su ukupna sredstva u iznosu od 2.231.800,00 € i to: Budžetska sredstva u iznosu od 895.300,00 €, donatorska podrška 1.286.500,00 € i IPA fond sredstva u iznosu 50.000,00 €.

Za implementaciju Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027. godine, sa Akcionim planom za period 2022-2023. godine, sredstva su planirana budžetom (resornih ministarstava i lokalnih samouprava) i uz podršku donatora i IPA fondova.

Lokalne samouprave će aktivnosti iz svojih nadležnosti realizovati iz sopstvenih budžetskih jedinica. Pored navedenog, Glavni Grad Podgorica, opština Žabljak, opština Gusinje i opština Danilovgrad su opredijelili sredstva u ukupnom iznosu od 237.300,00 €.

Saglasnost na Strategiju za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027. sa Akcionim planom za 2022-2023. uz izjavu da su obezbijedena i finansijska sredstva za 2022. godinu kako je navedeno u Akcionom planu, kao i saglasnosti da će obezbijediti sredstva za realizaciju aktivnosti koje će se realizovati u 2023, a nijesu finansirana od međunarodnih donatora dostavile su sledeće institucije i to: Ministarstvo javne uprave, Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo sporta i mladih, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo kapitalnih investicija, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Uprava za inspekcijske poslove, kao i Ministarstvo pravde, koje za realizaciju planiranih aktivnosti u 2023. godini očekuju finansijsku podršku Savjeta Evrope.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, u načelu nema primjedbi na *Predlog strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027. godine, sa Akcionim planom za period 2022-2023. godine*, s tim da će sredstva za aktivnosti iz Akcionog plana čija je realizacija planirana za 2023. godinu, kao i za naredni period, biti predmet razmatranja prilikom izrade godišnjeg zakona o budžetu.

Za aktivnosti koje se sprovode u 2022. godini potrebna sredstva za te namjene potrebno je obezbijediti u okviru planiranih sredstava Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu u okviru budžeta potrošačkih jedinica koje su nosilaca aktivnosti.

Takođe, imajući u vidu da se radi o udruživanju finansijskih sredstava iz različitih izvora, napominjemo da je implementaciju aktivnosti predviđenih ovom Strategijom potrebno uskladiti sa stepenom ostvarenja sredstava iz predviđenih izvora.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA

NAZIV PROPISA

Strategija za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027. godine, sa Akcionim planom za 2022-2023 godinu.

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Strategija za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027. godine, sa Akcionim planom za 2022-2023 godinu ima za cilj da smanji stepen diskriminacije lica sa invaliditetom u različitim oblastima života, da sprovede veliki broj edukacija za različite ciljne grupe o poštovanju ljudskih prava lica sa invaliditetom i zabrani diskriminacije, da podigne nivo svijesti o poštovanju ljudskih prava i mehanizmima zaštite lica sa imaliditetom, uvažavajući princip jednakosti i nediskriminacije. Novi strateški dokument definiše uživanje jednakih prava u svim oblastima života lica sa invaliditetom bez diskriminacije, sve u skladu sa Konvencijom UN-a o pravima lica sa invaliditetom, zaključnim zapažanjima Komiteta UN-a o pravima lica sa invaliditetom i Evropskom strategijom za osobe sa invaliditetom 2020-2030 godine.
- Uzroci problema mogu postojati u neadekvatnoj saradnji institucija i nedostatku zainteresovanosti službenika za ovu oblast, u neusvajanju zakonske regulative, neusaglašenosti stavova civilnog društva i državnih institucija u vezi sa izmjenama propisa, i nedostatak finansijskih sredstava za realizaciju aktivnosti.
- Problem je još uvijek visok stepen diskriminacije prema licima s invaliditetom.
- Rizik će biti otklonjen blagovremenim početkom realizacije, kao i uključivanjem svih relevantnih činioca društva, drugih međunarodnih partnera i donatora.
- Iako je tokom realizacije prethodne Strategije evidentiran zastoj u brzini dinamike zbog pandemije COVID 19 koja je značajno uticala na stepen realizacije pojedinih aktivnosti tokom pretodne dvije godine, trenutno bolja epidemiološka situacija je garant da će aktivnosti gdje je potrebno prisustvo većeg broja ljudi biti realizovane.
- Takođe, nedefinisanjem novih mjera i aktivnosti koje će doprinjeti zaštiti lica sa invaliditetom od diskriminacije kroz ovu Strategiju sa Akcionim planom za 2022-2023. godine, lica sa invaliditetom će i dalje ostati jedna od ranjivih kategorija u odnosu na koje

je nivo diskriminacije izražen u najvećoj mjeri, kao i nepoštovanje Konvencije UN kao međunarodnog ugovora koje je Crna Gora potpisala i ratifikovala. Jednakost i nediskriminacija je jedan od preduslova pristupa Crne Gore Evropskoj uniji, pa je i postizanje pune ravnopravnosti lica sa invaliditetom sa drugim građanima, jedan od preduslova za pristup Crne Gore.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Opšti cilj donošenja Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027. godine, sa Akcionim planom za 2022-2023. godinu je obezbjeđenje ravnopravnog položaja i punog učešća lica s invaliditetom u svim sferama društvenog života, kroz unapređenje pravnog, insitucionalnog, socijalnog i ekonomskog okvira za zaštitu od diskriminacije, koji se temelji na modelu pristupa invaliditetu zasnovanom na ljudskim pravima, u skladu sa načelima UN Konvencije o pravima lica sa invaliditetom, Ustavom, Zakonom o zabrani diskriminacije i Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom.
- Novi strateški dokument zadržava predviđenu strukturu strategije zastupljenu u prethodnom periodu, uz značajan dodatak dvije nove oblasti u tijelu strategije koje se odnose na zasebno tretiranje položaja: Žena i djevojčica s invaliditetom i Djece s invaliditetom. Struktura strateškog dokumenta i AP-a je zasnovana na jednom strateškom cilju i dvanaest operativnih ciljeva, i to:
 - Operativni cilj 1: Unapređenje položaja žena i djevojčica s invaliditetom kroz smanjenje svih oblika višestruke i interseksijske diskriminacije i obezbjeđenje nezavisnosti, autonomije i ravnopravnog učešća u svim sferama društvenog života
 - Operativni cilj 2: Stvaranje uslova za eliminaciju svih oblika diskriminacije i društvene isključenosti sa kojima se suočavaju djeca s invaliditetom u svim oblastima od značaja za postizanje pune ravnopravnosti i jednakog položaja u društvu
 - Operativni cilj 3: Obezbijediti ravnopravan pristup licima s invaliditetom objektima u javnoj upotrebi, saobraćaju, (javnom prevozu, javnim površinama i saobraćajnoj infraskukturi), informacijama i komunikacijama, proizvodima i uslugama
 - Operativni cilj 4: Unapređenje institucionalnih kapaciteta, efikasnosti i pristupačnosti organa javne vlasti u postupcima za zaštitu of diskriminacije lica s invaliditetom.
 - Operativni cilj 5: Obezbijediti punu ravnopravnost i priznavanje svih prava iz oblasti socijalne i dječje zaštite licima s invaliditetom koja garantuju potrebne uslove za samostalan život u zajednici
 - Operativni cilj 6 Unapređenje postojećeg pravnog okvira u cilju omogućavanja jednakog prava licima s invaliditetom pod starateljstvom da formiraju bračnu zajednicu i uklanjanje postojećih zakonskih ograničenja roditeljskih prava lica s invaliditetom

- Operativni cilj 7: Obezbijediti ravnopravnost i jednakost šansi lica s invaliditetom za uključenost u inkluzivni obrazovni sistem bez diskriminacije
- Operativni cilj 8: Smanjenje nivoa diskriminacije sa kojima se suočavaju lica s invaliditetom prilikom ostvarenja prava iz oblasti rada i zapošljavanja.
- Operativni cilj 9: Smanjenje nivoa diskriminacije i barijera sa kojima se suočavaju lica s invaliditetom prilikom pristupa zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenim uslugama
- Operativni cilj 10: Unaprijediti uslove za ravnopravno učešće i pristup lica s invaliditetom u okviru političkog i javnog života
- Operativni cilj 11: Obezbjedenje ravnopravnog učešća, medijske zastupljenosti i pristupa lica s invaliditetom kulturnom životu, sportskim i rekreativnim aktivnostima
- Operativni cilj 12: Obezbjedenje uslova za ravnopravno učešće i zaštitu prava lica s invaliditetom na lokalnom nivou.
- Strategija za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027. godine, sa Akcionim planom za 2022-2023. godinu, će biti usklađen sa Evropskom strategijom za zaštitu lica sa invaliditetom 2020-2030 i Zakonom o Zabrani diskriminacije, Konvencijom UN o pravima lica sa invaliditetom, Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima koja garantuje jednakost za sve i drugim relevantnim dokumentima.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Realizacijom ciljeva predviđenim Strategijom za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027. godine, sa Akcionim planom za 2022-2023. godinu će se doprinijeti smanjenju diskriminacije lica sa invaliditetom sa drugim licima i promociji jednakosti u skladu sa načelima UN Konvencije o pravima lica sa invaliditetom i Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, zatim, pune harmonizacije propisa sa Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, (kroz praćenje implementacije preporuka definisane Analizom usklađenosti zakonodavstva u Crnoj Gori sa Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom i Konvencijom UN o pravima lica sa invaliditetom, a samim tim implementacije Zaključka Skupštine).
- Jedina opcija za rješavanje definisanih problema i realizaciju definisanih ciljeva i konkretnih aktivnosti je kroz Akcioni plan čija će se implementacija redovno pratiti.
- Na ovaj način postići će se visok stepen harmonizacije unutrašnjih propisa sa međunarodnim pravnim standardima i obavezujućim potpisanim i ratifikovanim međunarodnim sporazumima, ali i smanjenje nivoa diskriminacije u društvu i stepena socijalne distance u odnosu na lica sa invaliditetom kao jedne od najdiskriminisanih grupa u društvu.

- Država mora da osigura da lica sa invaliditetom ne budu diskriminisana već tretirana poput bilo kog drugog EU građanina sa jednakim pristupom svim fundamentalnim pravima kao što je naloženo u Konvenciji UN o pravima lica sa invaliditetom, Strategiji EU 2020-2030 i Direktivama EU.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Donošenje Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027. godine, sa Akcionim planom za 2022-2023. Godinu direktno i indirektno uticaće na lica sa invaliditetom, njihov život, porodice, na društvo, osvješćenost zaposlenih u institucijama sistema koji se direktno ili indirektno bave pitanjima OSI.
- Ovaj dokument će doprinijeti poštovanju osnovnih ljudskih prava lica sa invaliditetom, smanjenju nivoa diskriminacije u sistemu i stvaranju uslova za jednake mogućnosti lica sa invaliditetom sa drugim građanima. S obzirom na to da ovaj dokument nema negativan uticaj na privredu, i ne pravi dodatne troškove, samim tim opravdava pozitivne posljedice.
- Kao pozitivni rezultat realizacije mjera predviđenih ovom Strategijom između ostalog je potvrda ostvarenog napretka u uspostavljanja vladavine prava, poštovanju temeljnih prava i političkih kriterijuma za punopravno članstvo Crne Gore u EU. Samim tim, postići će se veći stepen poštovanja ljudskih prava i sloboda pripadnika ove ranjive populacije što će voditi daljem napretku u primjeni standarda EU u ovoj oblasti.
- Za poštovanje prava lica sa invaliditetom bez diskriminacije, potrebno je kontinuirano praćenje harmonizacije zakonodavstva u Crnoj Gori sa Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, praćenje implemetacije propisa, kao neophodnog uslova koji će im omogućiti efikasniji pristup u svim segmentima društva, pa i samoj privredi.
- Takode, dokument neće imati nikakvih negativnih posljedica po građane i privredu, i nema smetnji za stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Negativnih uticaja neće biti, jer ova Strategija i akcioni plan je izrađen sa ciljem poštovanja temeljnih ljudskih prava lica sa invaliditetom, ravnopravnosti sa drugim licim, bez diskriminacije, uz poštovanje principa jednakosti.
- Kada je u pitanju procjena administrativnih opterećenja i biznis barijera, ne prepoznaju se zahtjevi za privredu politike u odnosu na lica sa invaliditetom.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? **Obrazložiti.**
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Obrazložiti.**
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? **Obrazložiti.**
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? **Obrazložiti.**

- Vlada Crne Gore će obezbjediti budžet za svaku godinu primjene Strategije iz sopstvenih izvora i iz odgovarajućih međunarodnih fondova/donatorska sredstva. Ukupan iznos sredstava, koji će iz Budžeta Crne Gore biti izdvajan u narednim godinama za finansiranje Strategije, zavisice od sredstava planiranih za ove namjene godišnjim zakonima o budžetu nosioca aktivnosti predviđenih Strategijom.
- Za implementaciju Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027. godine, sa Akcionim planom za 2022-2023 je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava gdje se kao glavni izvori finansiranja javljaju: Budžet Crne Gore, Donatorska podrška i Sredstva dobijena iz IPA fondova.

Godina	Budžetska sredstva	Donatorska podrška	IPA	Ukupno
2022	710,500 eura	810,000 eura	50,000 eura	1,570,500 eura
2023				
2024				
2025				
2026				
2027				
Ukupno				

- Sredstava za implementaciju mjera I aktivnosti iz Akcionim Plan za 2022/2023. godinu planirana su kod institucija koje su nosioci aktivnosti iz akcionog plana u okviru redovnih budžetskih sredstava.

- Za realizaciju mjera i aktivnosti sredstva će biti obezbijedena iz budžeta resornih Ministarstva uz podršku donatora.
- Takođe, lokalne samouprave će aktivnosti iz svojih nadležnosti realizovati iz sopstvenih budžetskih jedinica.
- Budžetska sredstva za AP su prikazana u kolonama (tabela) Planirana sredstva i izvor finansiranja, u okviru sredstava resora koji su nadležni za implementaciju aktivnosti.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijeke obaveze.
- Imajući u vidu da su sva Ministarstva predložili aktivnosti iz nadležnosti svojih resora, sve institucije će aktivnosti realizovati iz svojih tekućih budžetskih sredstava za 2022/2023 godinu, obzirom da se AP odnosi na dvije godine.
- Implementacijom Strategije i Akcionog plana se neće ostvariti prihod za Budžet Crne Gore.
- Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je učestvovalo u izradi dokumenta i nije bilo komentara na predlog dokumenta. Takođe, Ministarstvo finansija će se izjasniti o istom kada bude dostavljen sa RIA obrascem.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

- U pripremi Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027 sa Akcionim planom za 2022-2023. godinu, korišćena je ekspertska podrška Kancelarije programa Ujedinjenih Nacija za razvoj (UNDP) u vidu angažovanja eksperta u procesu izrade Strategije sa Akcionim planom.
- Prilikom izrade nacrtu Strategije sa Akcionim planom za 2022-2023. godinu članovi radne grupe su bili predstavnici/ce institucije sistema, resornih ministarstava i uprava, zajednice opština, pravosudnih organa, Zaštitnik ljudskih prava i 3 predstavnika NVO. Osim toga u skladu sa važećim propisima o nacrtu Strategije sa AP, sprovedena je i Javna rasprava koja je trajala 20 dana. U okviru Javne rasprave tri nevladine organizacije su dostavile svoje komentare i sugestije na nacrt dokumenta.
- Strategija obuhvata period od 2022. do 2027. godine, predmetni strateški dokument prati Akcioni plan koji će biti pripremljen na period od dvije godine. Akcionim planovima će se precizirati prioritetne mjere i aktivnosti koje treba sprovesti tokom te dvije godine.
- U procesu izrade Strategije sa AP za 2022-2023. godinu bili su uključeni:
 - Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava;
 - Ministarstvo finansija i socijalnog staranja;
 - Ministarstvo unutrašnjih poslova;
 - Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta;
 - Ministarstvo zdravlja;
 - Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizam;
 - Ministarstvo kapitalnih investicija;

- Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija;
- Ministarstvo ekonomskog razvoja;
- Uprava za inspekcijske poslove;
- Uprava za sport i mlade;
- Skupština CG;
- Sudski savjet;
- Zajednica opština (Lokalne samouprave);
- Uprava za statistiku MONSTAT;
- Ombudsman;
- UN tijela u Crnoj Gori;
- Nevladine organizacije.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Mehanizam za vršenje monitoringa i izvještavanja o sprovođenju Strategije za zaštitu lica s invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027, je baziran primarno na radu Radne grupe za izradu strateškog dokumenta koja je transformisana u tijelo nadležno za praćenje sprovođenja i izvještavanje o strateškom dokumentu, koje će primarno imati karakter operativnog tijela.
- Operativno tijelo je sastavljeno od predstavnika: Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, Zajednica opština, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo prosvjete, Ministarstva kulture i medija, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Uprava za statistiku-MONSTAT, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo javne uprave, Ministarstva kapitalnih investicija, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva pravde, Ministarstva finansija međunarodnih organizacija, kao i predstavnika NVO sektora.
- Glavni indikator prema kojima će se mjeriti ispunjenja ciljeva su ciljane vrijednosti i realizovane aktivnosti.
- Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava predstavlja instituciju nadležnu za koordinaciju rada operativnog tijela, izradu, sprovođenje i izvještavanje o sprovođenju strateškog dokumenta. Predmetni strateški dokument prati Akcioni plan koji će biti pripremljen na period od dvije godine.
- Osnovne nadležnosti operativnog tijela se ogledaju u pripremi dvije vrste izvještaja, i to: Godišnji izvještaj o sprovođenju Akcionog plana I Završni izvještaj o sprovođenju strateškog dokumenta.
- Putem monitoring i izvještavanja na Vladi Crne Gore pratiće se realizacija predviđenih mjera i aktivnosti iz ovog Akcionog plana.
- Glavni indikatori kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su sljedeći:
 - Povećati nivo uključenosti i definisanje specifičnih mjera u javnim politikama za žene i djevojčice s invaliditetom s iskustvom intersekcijskih oblika diskriminacije.

- Uspostaviti konsolidovanu bazu podataka o djeci s invaliditetom koja će omogućiti precizno razvrstavanje podataka za potrebe donošenja politika namijenjenih postizanju pune društvene ravnopravnosti i jednakog položaja djece s invaliditetom.
- Smanjiti nivo diskriminacije sa kojima se suočavaju lica s invaliditetom prilikom pristupa javnim površinama i pristupa, kretanja i boravka u objektima u javnoj upotrebi i objektima javne namjene.
- Povećati broj postupaka zaštite od diskriminacije lica s invaliditetom pred nadležnim organima.
- Smanjenje nivoa diskriminacije sa kojima se suočavaju lica s invaliditetom prilikom pristupa pravosudnim organima.
- Smanjiti procenat lica s invaliditetom kojima nije priznato određeno zakonom garantovano pravo iz oblasti socijalne zaštite.
- Smanjenje broja lica s invaliditetom kojima je oduzeta poslovna sposobnost u skladu sa preporukama Komiteta UN.
- Trend uključenosti, podrške i poboljšanja školskih nediskriminatornih praksi.
- Smanjiti nivo zastupljenosti prepreka i barijera sa kojima se suočavaju lica s invaliditetom prilikom zapošljavanja.
- Smanjiti nivo diskriminacije sa kojim se suočavaju lica s invaliditetom prilikom pristupa radnim mjestima.
- Smanjiti postojeći nivo diskriminacije sa kojim se suočavaju lica s invaliditetom prilikom korišćenja usluga zdravstvene zaštite, uključujući i rehabilitaciju i medicinsko-tehnička pomagala i opremu.
- Smanjiti nivo prepreka i barijera sa kojima se suočavaju lica s invaliditetom u oblasti zdravstva.
- Unapređenje postojećeg pravnog okvira koji reguliše mogućnost učešća lica s invaliditetom u političkom životu garantovanjem primjene instituta afirmativne akcije.
- Uklanjanje fizičkih i informativnih barijera koje onemogućavaju ravnopravan pristup licima s invaliditetom biračkim mjestima.
- Smanjiti nivo barijera i prepreka sa kojima se suočavaju lica s invaliditetom prilikom pristupa medijima.
- Povećati nivo pristupačnosti kulturnih sadržaja (fizička pristupačnost, pristupačnost informacijama, pristupačnost kulturnih dobara), licima s invaliditetom.
- Sve jedinice lokalne samouprave su usvojile i realizuju lokalne akcione planove za unapređenje položaja lica s invaliditetom.
- Evaluacija strateškog dokumenta biće sprovedena ex post i od strane eksternih eksperata zbog složenosti i obuhvata, ali i zbog obezbjeđivanja većeg stepena objektivnosti. Sredstva za sprovođenje biće obezbijedena budžetom Ministarstva ljudskih i manjinskih prava u okviru poslednjeg akcionog plana za realizaciju strateškog dokumenta koji bude pripremljen. Planirano je da ovaj proces otpočne u prvoj polovini 2027. godine i bude završen do oktobra iste godine, kako bi se pravovremeno obezbijedili nalazi evaluacije, koji će biti predstavljeni u završnom izvještaju, ali i u cilju obezbjeđivanja adekvatnih osnova za kreiranje potencijalno novog strateškog dokumenta.

Datum i mjesto
26.05.2022. godine

MINISTAR,
Fatmir Gjeka